

opusdei.org

Pošetili Galatáné

Bůh je nám stále nablízku ve své dobrotě.

01.09.2021

Dobrý den, bratři a sestry,

Budeme pokračovat ve vysvětlování listu sv. Pavla Galatánům. Tento výklad není nějaká moje novinka, nýbrž zabýváme se slovy, která svatý Pavel ve velice ostrém konfliktu říká Galatánům. A je to též Boží Slovo, protože vešlo do Bible. Nejde o nějaký výmysl, ale o skutečné události oné doby, které se mohou

opakovat. A opravdu jsme zaznamenali, že v dějinách se něco takového opakovalo. Je to zkrátka katecheze o Božím Slově, vyjádřeném v Listě sv. Pavla Galaťanům, nic jiného. To je třeba stále mít na paměti. V předešlých katechezích jsme si všimli, jak apoštol Pavel varuje první galatské křesťany před zanecháním cesty, po níž se vydali po přijetí evangelia. Riziko totiž spočívá v tom, že upadneme do formalismu, což je jedno z pokušení vedoucích k pokrytectví, o kterém jsme mluvili posledně, a popřeme nově přijatou důstojnost těch, kteří byli vykoupeni Kristem. Úryvkem, který jsme právě vyslechli, začíná druhá část listu. Přečtěte si ten list, jestli máte čas. Až doposud Pavel mluvil o svém životě a povolání, o tom, jak milost zcela přeměnila jeho život a plně jej vydala do služeb evangelizace. V tomto bodě se dotazuje přímo Galaťanů – staví je před rozhodnutí, která učinili, a před

jejich životní okolnosti, které by mohly zmařit prožitou milost.

Apoštolovo vyjadřování není zrovna zdvořilé: „Jen to bych od vás rád věděl“ (píše). V jiných listech spíše najdeme výrazy jako „bratři“ anebo „milovaní“ , tady nikoli. Pavel se totiž hněvá, oslovuje je všeobecně jako „Galaťany“ a dvakrát je označuje za „pošetilce“, což není uctivý výraz. Pošetilý znamená nerozvážný a naznačuje mnoho dalšího...Pavel nemyslí, že by snad byli nerozumní, ale nazývá je takto, protože – téměř bez povšimnutí – riskují, že ztratí víru v Krista, kterou s takovým nadšením přijali. Jsou pošetilí, neboť si neuvědomují, že zde hrozí ztráta onoho drahocenného pokladu, krásy spočívající v Kristově novosti. Apoštolův údiv a smutek jsou zjevné. Nikoli bez hořkosti upomíná ony křesťany na své první hlásání, kterým jim nabídl možnost, aby nabyli do té doby nečekané svobody.

Apoštol se ke Galaťanům obrací s dotazy, jimiž zamýšlí otrást jejich svědomím: proto je tak důrazný. Jedná se o řečnické otázky, protože Galaťané velice dobře vědí, že jejich příchod k víře v Krista je plodem milosti, obdržené při hlásání evangelia. Pavel je přivádí k počátkům křesťanského povolání. Slovo, které od něj vyslechli, se soustředilo na lásku Boha, která se plně zjevila v Ježíšově smrti a zmrtvýchvstání. Pavel pravděpodobně nemohl najít přesvědčivější vyjádření než ono, které během svého hlásání vícekrát opakoval: „Už nežiji já, ale žije ve mně Kristus. Avšak tento život v těle žiji ve víře v Božího Syna, protože on mě miloval a za mě se obětoval“ (*Gal 2,20*). Pavel nechtěl znát nic jiného, než ukřižovaného Krista (*1 Kor 2,2*). Galaťané mají na tuto událost pohlížet, aniž by se rozptylovali jiným hlásáním. Pavlovým úmyslem je zahnat tyto křesťany do úzkých,

aby si uvědomili, co je v sázce, a nedali se zvábit hlasem sirén, který je hodlá přivést ke zbožnosti založené výlučně na úzkostlivém dodržování příkazů. Noví hlasatelé, kteří do Galácie dorazili, je totiž přesvědčili, aby se vrátili zpět k příkazům, které se dodržovaly a vedly k dokonalosti před příchodem Krista, který spásu přináší zdarma.

Galaťané ostatně velmi dobře chápali, na co Apoštol naráží. Zajisté zakusili působení Ducha svatého ve svých společenstvích: tak jako v jiných církvích se také u nich projevila milosrdná láska a různá další charismata. Když jsou takto přitlačeni ke zdi, jsou nuceni uznat, že to, co prožívali, bylo novým dílem Ducha. Na začátku jejich víry tudíž stála Boží iniciativa, nikoli lidé. Duch svatý byl hybatelem jejich prožitku, umístít jej nyní do pozadí a upřednostnit vlastní konání – tedy dodržování předpisů Zákona – by

bylo pošetilé. Svatost pochází z Ducha svatého a je zdarma dána Ježíšovým vykoupením: to nás ospravedlňuje.

Svatý Pavel takto vybízí také nás k zamyšlení: jak prožíváme víru? Zůstává láska ukřižovaného a zmrtvýchvstalého Krista středem našeho každodenního života jako zdroj spásy, anebo se spokojíme s nějakou zbožnou formalitou, abychom uklidnili svědomí? Jak prožíváme víru? Lneme k tomuto cennému pokladu, ke kráse Kristovy novosti, anebo dáváme přednost něčemu, co nás chvilkově přitahuje, ale potom zanechává v nitru prázdnotu? Pomíjivost často klepe na dveře našich dní, je to však smutná iluze, která nás vrhá do povrchnosti a brání v rozlišení toho, zač má skutečně cenu žít.

Bratři a sestry, udržujme si nicméně neochvějnou jistotu, že Bůh nás

nadále zahrnuje svými dary, i když nás od něj vzdaluje pokušení. V dějinách a také dnes se ustavičně dělo něco podobného, co se stalo Galaťanům. Také dnes nás někdo tahá za uši, když říká: „Svatost je v těchto přikázáních, musíte dělat to či ono“ a vede nás k rigidní zbožnosti, která odnímá svobodu Ducha, darovanou Kristovým vykoupením. Dávejte si pozor na tuto rigiditu, když vám ji nabízejí, dávejte pozor, protože za každou takovouto přísností se skrývá něco špatného, není tam Boží duch. Tento list nám tudíž pomáhá k tomu, abychom neposlouchali některé poněkud fundamentalistické návrhy, které nás v našem duchovním životě vracejí zpět, ale abychom se ubírali vpřed v Ježíšově velikonočním povolání. Apoštol to zdůrazňuje Galaťanům, když říká, že Otec „uděluje Ducha a dělá mezi nimi zázraky“ (3,5). Mluví v přítomném čase, neříká „Otec uděloval Ducha“, nýbrž „uděluje“ a

„dělá“ zázraky, protože navzdory veškerým těžkostem i navzdory našim hříchům, jimiž odporujeme Božímu konání, nás Bůh neopouští, ale zůstává s námi ve své milosrdné lásce. Bůh je nám stále nablízku ve své dobrotě. Je jako otec, který denně vystupoval na terasu, aby spatřil vracejícího se Syna: Otcova láska vůči nám nezeslábla. Prosme o moudrost, abychom si této skutečnosti stále všímali a zahnali fundamentalisty, kteří nám předkládají život naplněný strojenou askezí, vzdálenou Kristovu zmrtvýchvstání. Askeze je nezbytná, avšak askeze moudrá, nikoli vyumělkovaná.

www.vaticannews.va/cs / Rome Reports

pdf | dokument generován automaticky
z <https://opusdei.org/cs-cz/article/list-galatanum-papez-frantisek-tvrdest-zakona/> (28.03.2026)